

دواین مەسخەرە دیموکراسیەکی بوش، باسی مافی ژانە!

ناسک ئەحمەد

لە کاتی کە بزووتنەوێ ژان و ژانانی ئازادبەخۆزی دنیا، لە پێشوازی رۆژی جیهانی ژندان، ئەو رۆژە کە نەخێریکی گەورە بەرووی ئەو دەسەلات و هێزەکانی کە مایە سەرکوت و ژێردەستەیی و نەگبەتی و مەحرومیەتی ژن. ئیدارەیی ئەمەریکی لە زمانی بوش و کۆندالیزا رایزەو بەشەرمانە دەیانەوێت بزووتنەوێ ژان بەلاریدا بەرن و چاوی دنیا بنووقین لە ئاستی ئەو تاوانکاریانە کە ئیدارەیی ئەمەریکی دژ بە ژنان بەریوەیان دەبات و خالیکی رەشە بە نیوچەوانی دەسەلاتەکانەو.

جۆرج بوشی رەمزی ئەمرۆی جەنگ و عەسکەرتاریەت و گەرانەوێ دەسەلاتی دین و کلیساکان لە ئەمەریکا لە رۆژی 2ی مارسدا ووتی: من وەک سەرۆکی ئەمەریکا و بەپێی ئەو دەسەلاتە کە بە من دراوە لە لایەن دەستور و یاساکانی وولاتە یەكگرتوووەکانەو، مانگی مارس 2005 وەک مانگی میژووی ژنان رانگەیهنم، داوا لە گەلی ئەمەریکا ئەکەم بەم بۆنەوێ ناھەنگ و مەراسیم و چالاکی گونجاو بگرن کە تەکریمی میژوو و ئینجازات و... ژانانی ئەمەریکا بکات.

جۆرج بوش ناگاہانە دەیهوێ میژوو بگۆڕی. رۆشنە ئەوان زۆر باش دەزانن کە لە مانگی مارس و لە رۆژی 8ی مارسدا، خۆپیشاندان و مەراسیم و هااتنەمیدانی ژنان چ لە ئەمەریکا و چ لە سەراسەری دنیا کۆمەلگە دەهەژینی، و بەشیکی زۆری ئەم هااتنەمیدانەش ئەمرۆ لە بەرامبەر سیاسەت و تاوانکارییە کە دەستەیی فەرمانرەوای ئەمەریکا لێی بەرپرسیارە، مەگەر ئەم جەنابانە نازانن کە 8ی مارس لە سەر پێشینیاری کلارا زتکین کە لە ساڵی 1910 کردی کراوە بە رۆژی جیهانی ژن، و ئەمەش لە ئاکامی رووداویکی دلتەزینەوێ کە نمونەیی دەسەلاتە کە ئەمرۆی جۆرج بوش بە سەر ژانانی کریکاری شیکاغوی ئەمەریکا دا هینای، ئەم میژووێ رەشە بە نیوچەوانی سەرمایه داریەوێ بە جۆرج بوش و ئەمسالی ئەو ناسردیتهوێ. بەم شیوەیی ئیدارەیی ئەمەریکی دەیهوێت بزووتنەوێ رزگاریخواری ژنان و جەماوەری ژنان لە ئەمەریکا و لە جیهاندا بۆ بەدیھینانی مافە سیاسی و ئابووری و کۆمەلایەتیەکانی ژنان و بۆ ئازادی و یەكسانی بەلاریدا بەرئ و ئەم رۆژە وەک رۆژی ریزگرتن لە کۆمەلایەتی نۆخبە چا و لیبکری، بەلام جەماوەریکی ملیۆنی لە ژنان کە لە سەراسەری دنیا و لە خودی ئەمەریکا شادا کە لە ژێر خەتی برسیتیەوێ دەژین و رۆژانە رووبەرووی تووند تیژی و دەستدریژیکردن ئەبنەوێ بێر بەریتەوێ.

بەلام لە مە فریوکارانەتر و پیست قایمتر ئەو، قسە و باسانەییە کە کۆندالیزا رایز لە رۆژی 2ی مارسدا لە بەر دەم نەتەوێ یەكگرتوووەکان کردنی و لەم بارەییەشەوێ نامەییە کە رەسمی لە 2ی مارسدا تەسلیمی نەتەوێ یەكگرتوووەکان کرد. و تیا یاندا ئیشارەت بەو هەول و تیکۆشانانە دەکات کە وولاتە یەكگرتوووەکان بۆ بەرەو پێشچوونی هەلومەرجی سیاسی و کۆمەلایەتی و ئابووری ژانانی وولاتانی شەرق و وولاتانی ئیسلامی داویەتی، و بە شیوەییە کە بەر جەستە باس لە هەولە گرنگەکانیان دەکات کە لە بەرەو پێشچوونی هەلومەرجی ژانانی عێراق داویانە، بە شداریی ژانانی عێراق لە پڕۆسەیی بە دیموکراتی کردنی عێراق لە رێگەیی ئینتخاباتەوێ بەرز ئەنرخینی.

ئەمیان ئیتر میژوو، نییە، تا بە ئارەزووی خۆیان دەستکاری بکەن و چەند پروفیسۆریک و ئەکادیمیەکی پارێزەر لە دەسەلاتە کە یان بینن، میژووێ کە درۆدە لە سەیان بۆ ساز بکات و دەرخواری خەلکی بەن. ئەمیان ئەو راستیانەییە کە ئەمرۆ بە دنیا یە کە مەحدودیاتەوێ خەلکی دنیا ئەیبینن، و دەزگا و میدیاکانی سازکردنی درۆدە لە سە ئەیهوێت بێشاریتەوێ لە عێراق و رۆژەلاتی ناوێ راستدا.

جەنگ و ھېرشى ئەمەرىكا بۇ سەر عىراق گەورەترىن چوارچىوھى سىياسى و ئايدۆلۆژى دايە دەست ئىسلامى سىياسى، كەلەم رېگەيەوھ تىرۆرىزم و كەسافەتكارى خۆى بەسەر كۆمەلگەى مەدەنى و ژنانى عىراقدا ھەلرېژى، عىراقىيان كەرد بە مەيدانى جەنگ و كېشمەكېشى نيوان تىرۆرمى خۆيان (تىرۆرمى ئەمەرىكى) و تىرۆرمى ئىسلامى، و خەلكى عىراق و ژنان و ماف وئازادىيەكانى ژنانىشيان لەم نېوھدا وورد و خاش كەرد، و لە ئاكامى ئەم جەنگەوھ تا ئىستا زياتر لە 180 ھەزار ئىنسان لە عىراقدا كۆژاون كە زۆرەيان ژن و مندالن.

بەدوای ھېرشى ئەمەرىكا وھ بۇ سەر عىراق و نابووت كەردنى بنەما ئابوورى و كۆمەلەيەتياكانى ئەم وولاتە، دروست كەردنى فەزای ترس و خۆف و دەست ئاوەلابوونى مافىاي چەكدار و باندەكانى ئىسلامى سىياسى، تەنھا لە 3 مانگى يەكەمدا و لەشارى بەغداد بەپىي راپۆرتە رەسميەكان، 300 ژن رەفینران و بەدوای دەستدريژيكردنه سەريان رووبەروى كوشتن بوونەوھ. ئەمرۆ چوونە دەرەوھى ژن و پۆشینی جلوبەرگى مەدەنى و چوونەسەر كار و قووتابخانە و بازار و... بۇ ژنان بووھ بە ئازرەزوو و مافىك كە دەبى خەباتى بۇ بكرى، لەم ھەلومەر جەدا ھەزاران ژن رووبەرووى كوشتنى نامووسى بوونەوھ.

ئىدارەى ئەمەرىكى شەرم نايگرى، رەنگە بېريان چووبیتەوھ، كە يەكەم قەسەيان كەسەبارەت بە پرۆسەى سازدانەوھى سىياسى لە عىراق كەرديان، پاراستنى ئىسلام و جىگىركەردنى دەستوور و ياساى ئىسلامى دژە ژن بوو لە عىراقدا. حكومەت و دەولەتتيك كە بەدەستى ئەمەرىكا لە عىراقدا دروست دەكرى، ئىسلام سەرچاوەى دەستوور و ياساكانىەتى، لە عىراقدا چوونەتە پشنت ئەو ھيز وئەحزابانەى، كە خاوەنى رەشتين و گەندەلترين ميژوون لەسەر كوتى مافەكانى ژنان لە عىراقدا، ئىنتخاباتيكيكش كە بەرپوھيان برد تەنھا سەر كەوتنى سىياسى ئىسلامى سىياسى و بەقانونى كەردنى تىرۆرىزمەكەى بوو لە عىراقدا.

ئەمانە گەورەترين تاوانبارن لە بەرامبەر رۆژە رەشپەك كە ئەمرۆ ژنان لە رۆژھەلاتى ناوھراستتدا بەسەرىدەبەن، ئىسلامى سىياسى بە پشتيوانى مادى و مەعنەوھى ئەم ئىدارىە لە 50 سالى رابردووھ زىندوو كرايەوھ و بەھيز كرا، دانە دانەى ئەو حكومەتە سەر كوتگەر و دژە ژنانەى كە لە رۆژھەلاتى ناوھراستتدا لەسەر كارن، لە ئەمسالى شېخ نشيەنەكانى سەئودىە و كەنداو و پاكستان و ئەندەنوسيا و... بە پالپشت و بەپرۆژەى ئەمانە ھينراون و كراونەتە دومەل بەسەر كۆمەلگە و ژيانى ئىنسانە ئازادىخووزەكانى ئەو مەملەكەتەنەوھ و دەسەلاتيان لەسەر بەندكەردنى ژن راگرتووھ. ئىدارەى ئەمەرىكى لەگەل ئىسلامدا كە مایەى نابوودكەردنى ژيانى ژنانە ھېچ كېشەيەكى نىيە و تەنەت تىرۆرمى ئىسلامى وەختتيك بۆى كېشەيە كە لەبەرامبەر بەرژەوھندى و دەسەلاتى سىياسى خۆيدا ئەوھستیتەوھ، ئەو تىرۆرمى ئىسلامىەى كە رووى لە ئازادىخووزان و ژنان و كۆمونىستەكانە بۇ ئىدارەى ئەمەرىكى جىگای پيشوازيە و دەستخۆشانەيە.

بۆيە تروسكاييەك كە بەرووى ژيانى ژنان و خەلكى عىراقدا دەكریتەوھ، لەگرەوى چوونە دەرەوھى ھيزەكانى ئەمەرىكا و دەستھەلگرتنى ئىدارەى ئەمەرىكىيە لەسەر كۆمەلگەى عىراق، داگىركارى و سىياسەتى ئەم ئىدارەيە نەبى خەلكى ئازادىخووزى عىراق زۆر باش ئەتوانى حىسابى خۆى لەگەل ئىسلامى سىياسى نامۆ بە ژيانى يەكلايى بكاتەوھ.